

<http://physicsweb.org/article/news/7/6/16>

2003/06/24

روش ساده‌تری برای ساختن ابزارها برای تکالکترونی دمای اتاق

فیزیک‌پیشه‌ها یعنی از دانشگاه کمبریج [1] در بریتانیا و شرکت علوم و فناوری یژاپن در ژاپن، یک سیستم طبیعی یعنی سدهای توپولوژی در سیلیسیم نانوبولوری را برای تولید یک ترانزیستر تکالکترونی به کار برندند، که در دمای اتاق کار می‌کند. این پژوهش‌گران می‌گویند روشی که برای ساختن این ترانزیستر به کار رفته، با فناوری سیلیسیم فعلی سازگار است و برترهای فناوری یعنی چشمگیری نسبت به روش‌های قبلی یعنی موراستفاده برای ساختن ابزارها مشابه دارد [2].

ترانزیستر تکالکترونی شامل یک جزیره یعنی رسانا است، که با سدهای توپولی از پایانه‌ها یعنی چشممه و در رو جدا شده است. الکترون‌ها فقط با توپولزی یعنی کوانتمی از طریق سدها می‌توانند بین جزیره و پایانه‌ها یعنی چشممه و در رو حرکت کنند. چنین ابزارها یعنی را باید بشود در دمای اتاق به کار برد، تا بشود از آن‌ها در مدارها یعنی واقعی استفاده کرد. به این منظور، اندازه یعنی جزیره‌ها باید کوچک‌تر از 10 نانومتر باشد. به علاوه، انرژی یعنی پتانسیل سدها یعنی توپولی باید به حد کافی زیاد باشد، تا الکترون‌ها در جزیره جای‌گزیده شوند.

در 2001، گروه کمبریج ژاپن با استفاده از لایه‌ها یعنی نازک شامل دانه‌ها یعنی سیلیسیم بی‌شکل (که در یک ماتریس سیلیسیم بی‌شکل وارد شده بودند) ترانزیستر تکالکترونی ساخته بود. زاهد دورانی [3] (یکی از اعضای این گروه) به فیزیکس وب [4] گفت: "در چنین ماده‌ای، دانه‌ها به طور طبیعی جزیره‌ها یعنی لازم برای ترانزیسترهای تکالکترونی را می‌سازند و مرزهای دانه‌ها هم به طور طبیعی سدهای توپولی یعنی لازم برای محصور کردن الکترون‌ها در دانه‌ها را می‌سازند." آن ترانزیسترهای

تکالکترونی در 60 کلوین کار می‌کردند و انرژی‌پتانسیل سدهای تونلی پیشان فقط 40 meV بود. این مقدار کمتر از آن است که این ابزارها بتوانند در دماهای بیشتر کار کنند.

حالا این گروه این انرژی را به 173 meV افزایش داده، که یعنی این ترانزیستر می‌تواند در K 300 کار کند. دورانی گفت: "با استفاده از اکسایش دمای کم، مرز دانه‌ها را اکسید و از سیلیسیم بی‌شکل به سیلیسیم دی اکسید تبدیل کردیم. به این ترتیب، هر دانه در یک پوشش سیلیسیم اکسید قرار می‌گیرد و می‌شود ارتفاع سد تونلی را زیاد کرد، چنان‌که الکترون‌ها در دمای اتاق در دانه‌ها محصور بمانند."

- [1] Cambridge University
- [2] Journal of Applied Physics **94** 633
- [3] Zahid Durrani
- [4] PhysicsWeb